

230 ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

Dzień dobry ☺

Zbliża się 3 maja, a dokładniej w tym dniu obchodzić będziemy już 230 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Jak wiecie - Konstytucja to najważniejszy akt prawny w demokratycznym państwie, a więc również u nas Konstytucja jest najwyższym prawem. To znaczy, że wszystkie inne prawa muszą być z nią zgodne. To w niej zawarty jest między innymi zakres naszych praw i obowiązków.

Wracając do Konstytucji 3 Maja - została ona uchwalona 3.05.1791r. i była pierwszą spisaną, nowoczesną Konstytucją w całej Europie ☺ (w klasyfikacji światowej wyprzedziła ją o 4 lata tylko amerykańska konstytucja z 1787r.) regulującą ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. **Jej autorami byli: król Stanisław August Poniatowski, Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj.**

Została podpisana przez króla po siedmiogodzinnych obradach w konspiracyjnych warunkach w tajemnicy przed przeciwnikami konstytucji (przekupnymi posłami pracujących na zlecenie naszych przeciwników z państw ościennych, czyli Rosji, Prus, Austrii ☹).

Twórcy Konstytucji 3 Maja określili ją jako „**ostatnią wolę i testament gasnącej Ojczyzny**”. Była nadzieją na uzdrowienie naszego państwa i na wyeliminowanie wpływu obcych mocarstw.

Niestety - nie cieszyliśmy się nią zbyt długo, bo raptem kilkanaście miesięcy i niestety przyłożyli do tego rękę także Polacy pseudo patrioci, którym nie było na rękę zniesienie ich przywilejów. W konsekwencji doszło do wojny w obronie konstytucji i niestety kolejnych rozbiorów ☹.

Ale skupmy się na kluczowych założeniach Konstytucji 3 Maja, której celem było wyeliminowanie istniejących od dawna wad opartych na wolnej elekcji i demokracji szlacheckiej. Zmiana ustroju na monarchię dziedziczną znacznie ograniczyła demokrację szlachecką. Odebrała prawo głosu i decydowania o sprawach państwa gołocie (szlachcie nie posiadającej ziemi) - szlachectwo miało się łączyć nie tylko z urodzeniem, ale również z posiadanymi własnościami ziemskimi.

Konstytucja wprowadziła częściowe zrównanie praw osobistych mieszczan i szlachty oraz stawiała chłopów pod ochroną państwa, w ten sposób łagodząc nadużycia pańszczyzny. Formalnie zniósła **liberum veto** (które osobiście uważam za dziejową porażkę - ponieważ - jak nierzadko bywało - wystarczyło, że jeden pijany lub przekupiony szlachcic wypowiedział te słowa podczas obrad Sejmu i wszystkie podjęte na nich uchwały były unieważniane - koszmar!).

Głową rządu był król - jednak by jego decyzje weszły w życie, wymagały podpisania przez ministrów, którzy z kolei byli odpowiedzialni przed sejmem.

Konstytucja wprowadziła podział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą :), a także wolność wyznania (choć religią panującą pozostawał katolicyzm).

Reasumując Konstytucja z 3 maja 1791 roku była przełomowa. Zmieniała zasady ustrojowe w Polsce, sposób rządzenia państwem, który do tej pory był zgubny dla naszego kraju ☹.

Jej istotnym elementem było uwzględnienie w pojęciu „naród” nie tylko szlachty, ale również mieszczaństwa i chłopów, którzy mieli zostać objęci opieką prawa i rządu.

Niestety zdemoralizowana dotychczasowymi przywilejami, Nieradowolona szlachta (magnaci) doprowadziła do wybuchu tzw. Konfederacji targowickiej. W dniu 27 kwietnia 1792 roku w Petersburgu połączone siły targowiczian i armii rosyjskiej napadły na Polskę. W wyniku tej agresji wojska polskie kapitulowały i niestety sen o wolności poległ na długie lata stając się marzeniem o suwerenności państwa i wolności naszego narodu.

Konstytucja 3 Maja przez cały okres zaborów była symbolem dążenia do odrodzenia naszego narodu.

Obecnie 3 maja jest świętem narodowym (drugim najważniejszym po 11 listopada) upamiętniającym tak ważne i istotne wydarzenia w historii naszego kraju. Przypomina nam, jak trudną drogę przeszliśmy, jako naród walczący o odzyskanie swojego państwa i godnego życia wszystkich ich obywateli.

Pozdrawiam:

Alina Tyda ☺